

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ ПІВДЕННО-СХІДНОГО МІЖОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

19 січня 2023 року

(м. Дніпро)

№ 54/4-р/к

Справа 54/39-22

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

Михайлівська сільська рада (*інформація, доступ до якої обмежено*) встановила:

- різні розміри ставок земельного податку для юридичних та фізичних осіб в межах одного виду цільового призначення земельної ділянки на території Михайлівської сільської ради, за рішенням від 16.05.2019 № 8 «Про встановлення плати за землю на території Михайлівської сільської ради» (із змінами) (Додаток 1 Положення про порядок обчислення та сплати за землю на території Михайлівської сільської ради);

- різні розміри ставок податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, для юридичних та фізичних осіб на об'єкти нерухомості за однаковими кодами Державного класифікатора будівель та споруд ДК 018-2000, за рішенням від 16.05.2019 № 7 «Про встановлення податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки на території Михайлівської сільської ради» (із змінами) (Додаток 2 Положення про порядок обчислення та сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, на території Михайлівської сільської ради).

За результатами розгляду адміністративною колегією Південно-східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України справи № 54/39-22 такі дії Михайлівської сільської ради (*інформація, доступ до якої обмежено*) визнано антиконкурентними діями, що стосуються надання окремим групам суб'єктів господарювання інших переваг, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що може призвести до спотворення конкуренції, що є порушенням частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

Відповідача зобов'язано припинити порушення законодавства про захист економічної конкуренції, зазначені у пунктах 1, 3 резолютивної частини цього рішення.

Адміністративна колегія Південно-східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши матеріали справи №54/39-22 про порушення Михайлівською сільською радою (*інформація, доступ до якої обмежено*) законодавства про захист економічної конкуренції, передбачених пунктом 3 статті 50 та абзацом сьомим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» (надалі – Закон), та подання про попередні висновки Відділу досліджень і розслідувань в Запорізькій області Південно-східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 22.12.2022 № 54-03/154п,

ВСТАНОВИЛА:

1. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ

- (1) Розпорядженням адміністративної колегії Південно – східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (далі – Відділення) від 25.10.2022 № 54/45-рп/к розпочато розгляд справи № 54/39-22 за ознаками вчинення

Михайлівською сільською радою (*інформація, доступ до якої обмежено*) порушень законодавства про захист економічної конкуренції, передбачених пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та абзацом сьомим частини другої статті 15 цього Закону, у вигляді вчинення антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, шляхом надання окремим групам суб'єктів господарювання інших переваг, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, які полягають:

- у встановленні рішенням від 16.05.2019 № 8 «Про встановлення плати за землю на території Михайлівської сільської ради» (із змінами) (Додаток 1 Положення про порядок обчислення та сплати за землю на території Михайлівської сільської ради) різних розмірів ставок земельного податку, в залежності від правового статусу власника земельної ділянки (для фізичних та юридичних осіб),
  - у встановленні рішенням від 16.05.2019 № 7 «Про встановлення податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки на території Михайлівської сільської ради» (із змінами) (Додаток 2 Положення про порядок обчислення та сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, на території Михайлівської сільської ради) різних розмірів ставок податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, в залежності від правового статусу власника земельної ділянки (для фізичних та юридичних осіб).
- (2) Листом від 26.10.2022 № 54-02/2043 Михайлівській сільській раді (*інформація, доступ до якої обмежено*) було направлено копію розпорядження від 25.10.2022 № 54/45-рп/к про початок розгляду справи, яке було отримано 04.11.2022.
  - (3) Михайлівській сільській раді (*інформація, доступ до якої обмежено*) надіслано листи про надання інформації від 21.06.2022 № 54-02/1137, від 19.08.2022 № 54-02/1504, від 09.11.2022 № 54-02/2185, на які Відділенням отримано відповіді від 08.08.2022 № 1397/02-01-46, від 09.08.2022 № 1397/02-01-46, від 01.09.2022 № 1463/02-01-46, від 29.11.2022 № 02-01-46/2073.
  - (4) Головному управлінню Державної податкової служби у (*інформація, доступ до якої обмежено*) надіслано лист про надання інформації від 19.08.2022 № 54-02/1503, на який Відділенням отримано відповідь від 15.09.2022 №24914/6/08-01-04-01-09.
  - (5) Листом від 22.12.2022 № 54-02/2484 Відповідачеві було направлено копію подання про попередні висновки від 22.12.2022 № 54-03/154п по справі № 54/39-22, яку отримано 28.12.2022.
  - (6) Листом від 11.01.2023 № 2396/02-01-46 Михайлівською сільською радою (*інформація, доступ до якої обмежено*) надано Відділенню відповідь на подання про попередні висновки від 22.12.2022 № 54-03/154п по справі № 54/39-22.

2. ВІДПОВІДАЧ

- (7) Відповідачем у справі є Михайлівська сільська рада (*інформація, доступ до якої обмежено*) [далі – Михайлівська сільська рада, Відповідач].
- (8) Згідно з випискою з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань від 12.11.2021 № 76236756713, наданої Михайлівською сільською радою листом від 01.09.2022 №1463/02-01-46, основним видом економічної діяльності Михайлівської сільської ради є: (*інформація, доступ до якої обмежено*); організаційно-правова форма - орган місцевого самоврядування.
- (9) До Михайлівської сільської територіальної громади входить 15 населених пунктів: (*інформація, доступ до якої обмежено*).
- (10) Повноваження органів місцевого самоврядування та виконавчих органів визначено Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні».
- (11) Відповідно до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»:
  - сільські, селищні, міські ради є органами місцевого самоврядування, що представляють відповідні територіальні громади та здійснюють від їх імені та в їх

- інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України, цим та іншими законами (стаття 10);
- від імені та в інтересах територіальних громад права суб'єкта комунальної власності здійснюють відповідні ради (стаття 16).
- (12) Згідно із статтею 6 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», первинним суб'єктом місцевого самоврядування, основним носієм його функцій і повноважень є територіальна громада села, селища, міста. Територіальні громади в порядку, встановленому Законом України «Про добровільне об'єднання територіальних громад», можуть об'єднуватися в одну сільську, селищну, міську територіальну громаду, утворювати єдині органи місцевого самоврядування та обирати відповідно сільського, селищного, міського голову.
- (13) Таким чином, Михайлівська сільська рада є органом місцевого самоврядування, що представляє Михайлівську сільську територіальну громаду (*інформація, доступ до якої обмежено*), з адміністративним центром (*інформація, доступ до якої обмежено*), здійснює від її імені та в її інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, а також здійснює права суб'єкта комунальної власності.

3. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПИТАННЯ ВІДНОСИН У СФЕРІ ВСТАНОВЛЕННЯ СТАВОК ЗІ СПЛАТИ ПОДАТКУ НА НЕРУХОМЕ МАЙНО, ВІДМІНЕ ВІД ЗЕМЕЛЬНОЇ ДІЛЯНКИ

- (14) Статтею 19 Конституції України передбачено, що органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.
- (15) Повноваження органів місцевого самоврядування та виконавчих органів рад визначено Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні».
- (16) Частиною третьою статті 24 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» передбачено, що органи місцевого самоврядування та їх посадові особи діють лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, передбачені Конституцією і законами України, та керуються у своїй діяльності Конституцією і законами України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України, а в Автономній Республіці Крим - також нормативно-правовими актами Верховної Ради і Ради міністрів Автономної Республіки Крим, прийнятими у межах їхньої компетенції.
- (17) Відповідно до пункту 24 частини першої статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» виключною компетенцією сільських, селищних, міських рад є, зокрема, питання щодо встановлення місцевих податків і зборів відповідно до Податкового кодексу України.
- (18) Також статтею 69 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» передбачено, що органи місцевого самоврядування відповідно до Податкового кодексу України встановлюють місцеві податки і збори. Місцеві податки і збори зараховуються до відповідних місцевих бюджетів у порядку, встановленому Бюджетним кодексом України з урахуванням особливостей, визначених Податковим кодексом України.
- (19) Податкове законодавство України ґрунтується, зокрема, на таких принципах:
- рівності усіх платників перед законом, недопущення будь-яких проявів податкової дискримінації - забезпечення однакового підходу до всіх платників податків незалежно від соціальної, расової, національної, релігійної приналежності, форми власності юридичної особи, громадянства фізичної особи, місця походження капіталу;
  - нейтральності оподаткування - установа податків та зборів у спосіб, який не впливає на збільшення або зменшення конкурентоздатності платника податків.
- (20) Згідно зі статтею 10 Податкового кодексу України до місцевих податків належить, зокрема, податок на майно.

- (21) Відповідно до статті 265 Податкового кодексу України податок на майно складається з **податку на нерухоме майно**, відмінне від земельної ділянки, транспортного податку та **плати за землю**.
- (22) Згідно з пунктом 12.3 статті 12 Податкового кодексу України, сільські, селищні, міські ради та ради об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територіальних громад, в межах своїх повноважень приймають рішення про встановлення місцевих податків і зборів та податкових пільг зі сплати місцевих податків і зборів до 15 липня року, що передує бюджетному періоду, в якому планується застосування встановлюваних місцевих податків та/або зборів, та про внесення змін до таких рішень.
- (23) При цьому, сільським, селищним, міським радам та радам об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, не дозволяється встановлювати індивідуальні пільгові ставки місцевих податків та зборів для окремих юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців і фізичних осіб або звільняти їх від сплати таких податків та зборів (підпункт 12.3.7 пункту 12.3 статті 12 Податкового кодексу України).
- (24) Пунктом 30.5 статті 30 Податкового кодексу України передбачається, що податкові пільги, порядок та підстави їх надання встановлюються з урахуванням вимог законодавства України про захист економічної конкуренції виключно цим Кодексом, рішеннями Верховної Ради Автономної Республіки Крим та органів місцевого самоврядування, прийнятими відповідно до цього Кодексу.
- (25) Відповідно до статті 15 Податкового кодексу України, платниками податків визнаються **фізичні особи** (резиденти і нерезиденти України), **юридичні особи** (резиденти і нерезиденти України) та їх відокремлені підрозділи, які мають, одержують (передають) об'єкти оподаткування або провадять діяльність (операції), що є об'єктом оподаткування згідно з цим Кодексом або податковими законами, і на яких покладено обов'язок із сплати податків та зборів згідно з цим Кодексом.
- (26) Статтею 50 Цивільного кодексу України регламентовано право фізичної особи на здійснення підприємницької діяльності, положеннями якої визначено, що право на здійснення підприємницької діяльності, яку не заборонено законом, має фізична особа з повною цивільною дієздатністю.
- (27) Згідно зі статтею 51 Цивільного кодексу України, *до підприємницької діяльності фізичних осіб застосовуються нормативно-правові акти, що регулюють підприємницьку діяльність юридичних осіб*, якщо інше не встановлено законом або не впливає із суті відносин.
- (28) Законодавство передбачає здійснення фізичною особою господарської діяльності як самозайнятою особою: фізичною особою – підприємцем або особою, яка провадить незалежну професійну діяльність (за умови, що така особа не є працівником або фізичною особою - підприємцем та використовує найману працю не більш як чотирьох фізичних осіб).
- (29) Згідно зі статтею 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», суб'єктом господарювання є юридична особа незалежно від організаційно-правової форми та форми власності чи фізична особа, що здійснює діяльність з виробництва, реалізації, придбання товарів, іншу господарську діяльність.
- (30) Отже, фізичні особи при здійсненні господарської діяльності, так само, як і юридичні особи, мають право наймати працівників, зобов'язані у передбачених законом випадках одержати ліцензію на здійснення певних видів діяльності, сплачувати податки та інші обов'язкові платежі, вести облік результатів своєї підприємницької діяльності тощо.
- (31) На відміну від юридичних осіб фізичні особи-підприємці діють без установчих документів та обов'язкового формування статутного капіталу. Фізична особа, що

здійснює господарську діяльність, є одночасно і власником бізнесу, і органом управління ним, а також може здійснювати підприємницьку діяльність без залучення найманої праці.

- (32) *З огляду на вищевикладене фізичні особи-підприємці прирівняні до юридичних осіб та охоплюються спільним поняттям «суб'єкт господарювання» та є конкурентами (учасниками) на певному ринку. Вони наділені таким же обсягом цивільних прав та обов'язків, що їх мають юридичні особи при здійсненні своєї підприємницької діяльності.*

3.1 ЩОДО ВСТАНОВЛЕННЯ СТАВОК ЗЕМЕЛЬНОГО ПОДАТКУ

- (33) Земельні відносини, які виникають під час забезпечення права на землю громадян, юридичних осіб, територіальних громад та держави регулюються Земельним кодексом України, Податковим кодексом України, Законом України «Про землеустрій», Законом України «Про оренду землі» та іншими нормативно – правовими документами у цій сфері.
- (34) Згідно зі статтею 206 Земельного кодексу України, використання землі в Україні є платним. Об'єктом плати за землю є земельна ділянка. Плата за землю справляється відповідно до закону.
- (35) Відповідно до пункту 35 частини першої статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» виключною компетенцією сільських, селищних та міських рад є затвердження ставок земельного податку відповідно до Податкового кодексу України.
- (36) **Платою за землю** визначено обов'язковий платіж у складі податку на майно, що справляється у **формі земельного податку** або орендної плати за земельні ділянки державної і комунальної власності (підпункт 14.1.147 пункту 14.1 статті 14 Податкового кодексу України).
- (37) Відповідно до статті 269 Податкового кодексу України платниками плати за землю є:
- платники земельного податку - власники земельних ділянок, земельних часток (паїв); землекористувачі, яким відповідно до закону надані у користування земельні ділянки державної та комунальної власності на правах постійного користування;
  - платники орендної плати - землекористувачі (орендарі) земельних ділянок державної та комунальної власності на умовах оренди.
- (38) Податковим кодексом України визначено певні межі встановлення розміру ставки плати за землю.
- (39) Статтею 274 Податкового кодексу України зазначено, що ставка податку за земельні ділянки, у тому числі право на які фізичні особи мають як власники земельних часток (паїв), нормативну грошову оцінку яких проведено, встановлюється у розмірі не більше 3 відсотків від їх нормативної грошової оцінки, для земель загального користування - не більше 1 відсотка від їх нормативної грошової оцінки, для сільськогосподарських угідь - не менше 0,3 відсотка та не більше 1 відсотка від їх нормативної грошової оцінки, а для лісових земель - не більше 0,1 відсотка від їх нормативної грошової оцінки.
- Ставка податку встановлюється у розмірі не більше 12 відсотків від їх нормативної грошової оцінки за земельні ділянки, які перебувають у постійному користуванні суб'єктів господарювання (крім державної та комунальної форми власності).
- (40) В статті 277 Податкового кодексу України зазначено, що ставка податку за земельні ділянки, у тому числі право на які фізичні особи мають як власники земельних часток (паїв), нормативну грошову оцінку яких не проведено, розташовані за межами населених пунктів або в межах населених пунктів, встановлюється у розмірі не більше 5 відсотків від нормативної грошової оцінки одиниці площі ріллі по Автономній Республіці Крим або по області, для сільськогосподарських угідь - не менше 0,3 відсотка та не більше 5

відсотків від нормативної грошової оцінки одиниці площі ріллі по Автономній Республіці Крим або по області, а для лісових земель - не більше 0,1 відсотка від нормативної грошової оцінки площі ріллі по Автономній Республіці Крим або по області.

- (41) Згідно зі статтею 5 Закону України «Про оцінку земель» грошова оцінка земельних ділянок залежно від призначення та порядку проведення може бути нормативною і експертною. В той же час, нормативна грошова оцінка земельних ділянок використовується, зокрема для визначення розміру земельного податку.
- (42) Верховна Рада Автономної Республіки Крим та органи місцевого самоврядування встановлюють ставки плати за землю та пільги щодо земельного податку, що сплачується на відповідній території, як передбачено пунктом 284.1 статті 284 Податкового кодексу України.

3.2 ЩОДО ВСТАНОВЛЕННЯ СТАВОК ЗІ СПЛАТИ ПОДАТКУ НА НЕРУХОМЕ МАЙНО, ВІДМІНЕ ВІД ЗЕМЕЛЬНОЇ ДІЛЯНКИ

- (43) Статтею 266 Податкового кодексу України, визначено, що платниками податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, є фізичні та юридичні особи, в тому числі нерезиденти, які є власниками об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості. Об'єктом оподаткування є об'єкт житлової та нежитлової нерухомості, в тому числі його частка.
- (44) Ставки податку для об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості, що перебувають у власності фізичних та юридичних осіб, встановлюються за рішенням сільської, селищної, міської ради або ради об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, залежно від місця розташування (зональності) та типів таких об'єктів нерухомості у розмірі, що не перевищує 1,5 відсотка розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня звітного (податкового) року, за 1 квадратний метр бази оподаткування (підпункт 266.5.1 пункту 266.5 статті 266 Податкового кодексу України).
- (45) Пільги зі сплати податку для об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості, що перебувають у власності фізичних або юридичних осіб, передбачені пунктом 266.4 статті 266 Податкового кодексу України.
- (46) Крім цього, у пункті 14.1 статті 14 Податкового кодексу України визначаються об'єкти житлової нерухомості та нежитлової нерухомості.
- (47) Під час визначення та встановлення ставок податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, коди та найменування об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості зазначаються відповідно до Державного класифікатора будівель та споруд ДК018-2000, затвердженого наказом Державного комітету України по стандартизації, метрології та сертифікації від 17.08.2000 №507.
- (48) Відповідно до частини першої статті 320 Цивільного кодексу України власник має право використовувати своє майно для здійснення підприємницької діяльності, крім випадків встановлених законом.
- (49) Зокрема, власник житлового будинку, квартири має право використовувати помешкання для власного проживання, проживання членів своєї сім'ї, інших осіб та не має права використовувати його для промислового виробництва (стаття 383 Цивільного кодексу України).
- (50) Отже, як юридичні особи, так і фізичні особи можуть здійснювати певну підприємницьку діяльність у приміщеннях (на територіях) об'єктів нежитлової нерухомості, що перебуває у їх власності (за умов відсутності законодавчо визначених заборон щодо здійснення такої діяльності), та відповідно, вважатися учасниками одного (певного) товарного ринку.

4. ПРАВОВА КВАЛІФІКАЦІЯ ДІЙ ВІДПОВІДАЧА

- (51) На вимогу Відділення від 21.06.2022 №54-02/1137 Михайлівською сільською радою листом від 08.08.2022 № 02-01-46 надані копії запитуваних рішень Михайлівської сільської ради, які діяли впродовж 2022 року, зокрема, рішення:
- від 16.05.2019 № 8 «Про встановлення плати за землю на території Михайлівської сільської ради» із змінами, внесеними рішенням від 07.07.2020 № 7 (далі – Рішення від 16.05.2019 № 8);
  - від 16.05.2019 № 7 «Про встановлення податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки на території Михайлівської сільської ради», із змінами, внесеними рішеннями від 05.09.2019 № 28, від 19.09.2019 № 9, від 07.07.2020 № 10, від 17.02.2021 № 6, від 14.06.2021 № 4 (далі – Рішення від 16.05.2019 № 7).
- (52) Рішення від 16.05.2019 № 8 та Рішення від 16.05.2019 № 7 набрали чинності з 01.01.2020 та продовжували діяти в 2022 році.
- (53) Відповідно до листа Михайлівської сільської ради від 29.11.2022 № 02-01-46/2073, Рішення від 16.05.2019 № 8 та Рішення від 16.05.2019 № 7 продовжують діяти в 2023 році.
- (54) Вказані Рішення поширюються на адміністративно-територіальні одиниці та населені пункти - (інформація, доступ до якої обмежено).
- (55) Рішення від 16.05.2019 № 8 та Рішення від 16.05.2019 № 7 не надсилались Відповідачем на погодження до Відділення у порядку встановленому Положенням про порядок погодження з органами Антимонопольного комітету України рішень органів влади, органів адміністративно-господарського управління та контролю, органів місцевого самоврядування щодо демонополізації економіки, розвитку конкуренції та антимонопольного регулювання, затвердженим розпорядженням Антимонопольного комітету України від 01.04.1994 № 4-р, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 20 квітня 1994 за № 78/287 (із змінами і доповненнями).

4.1 АНТИКОНКУРЕНТНІ ДІЇ МИХАЙЛІВСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ ПРИ ВСТАНОВЛЕННІ СТАВОК ЗЕМЕЛЬНОГО ПОДАТКУ

- (56) Рішенням від 16.05.2019 № 8 було затверджено Положення про порядок обчислення та сплати за землю на території Михайлівської сільської ради (далі - Положення).
- (57) В Додатку 1 Положення встановлено ставки земельного податку на землі адміністративно-територіальних одиниць, розташованих в межах Михайлівської сільської ради.
- (58) Розміри ставок, зазначені у Додатку 1 до Положення, встановлено на:
- земельні ділянки, нормативну грошову оцінку яких проведено (незалежно від місця знаходження),
  - земельні ділянки за межами населених пунктів, нормативну грошову оцінку яких не проведено.
- (59) Крім того, у Додатку 1 Положення передбачені різні ставки земельного податку для юридичних осіб та для фізичних осіб в межах одного виду цільового призначення земель та однієї групи щодо наявності або відсутності нормативної грошової оцінки землі, зокрема, для земель з цільовим призначенням «01. Землі сільськогосподарського призначення», «10. Землі водного фонду», «13. Землі зв'язку» (дивись таблицю 1):

Таблиця 1

Вид цільового призначення земель	Ставки земельного податку (відсотків від нормативної грошової оцінки)
----------------------------------	---

Код	Назва	За земельні ділянки, нормативну грошову оцінку яких проведено (незалежно від місцезнаходження)		За земельні ділянки за межами населених пунктів, нормативну грошову оцінку яких не проведено	
		для юридичних осіб	для фізичних осіб	для юридичних осіб	для фізичних осіб
01	Землі сільськогосподарського призначення	х	х	х	х
01.01	Для ведення товарного сільськогосподарського виробництва	1,000	0,600	1,000	0,600
01.02	Для ведення фермерського господарства	1,000	0,600	1,000	0,600
01.04	Для ведення підсобного сільського господарства	1,000	0,600	1,000	0,600
10	Землі водного фонду	х	х	х	х
10.01	Для експлуатації та догляду за водними об'єктами	1,500	0,500	5,000	5,000
10.02	Для облаштування та догляду за прибережними захисними смугами	1,500	0,500	5,000	5,000
10.03	Для експлуатації та догляду за смугами відведення	1,500	0,500	5,000	5,000
10.04	Для експлуатації та догляду за гідротехнічними, іншими водогосподарськими спорудами і каналами	1,500	0,500	5,000	5,000
10.05	Для догляду за береговими смугами водних шляхів	1,500	0,500	5,000	5,000
10.06	Для сінокошіння	1,500	0,500	5,000	5,000
10.07	Для рибогосподарських потреб	1,500	0,500	5,000	5,000
10.08	Для культурно-оздоровчих потреб, рекреаційних, спортивних і туристичних цілей	1,500	0,500	5,000	5,000
10.09	Для проведення науково-дослідних робіт	1,500	0,500	5,000	5,000
10.10	Для будівництва та експлуатації гідротехнічних, гідрометричних та лінійних споруд	1,500	0,500	5,000	5,000
13	Землі зв'язку	х	х	х	х
13.03	Для розміщення та експлуатації інших технічних засобів зв'язку	3,000	1,500	5,000	5,000

(60) Як вбачається з даних вищенаведеної таблиці, Рішенням від 16.05.2019 № 8 (Додаток 1 до Положення) Михайлівською сільською радою встановлено різні ставки земельного податку, в залежності від правового статусу власника земельної ділянки (окремо для фізичних та юридичних осіб), зокрема, по наступних кодах цільового використання земельних ділянок:

- 01.01, 01.02, 01.04, 10.01, 10.02, 10.03, 10.04, 10.05, 10.06, 10.07, 10.08, 10.09, 10.10, 13.03 на земельні ділянки, нормативну грошову оцінку яких проведено (незалежно від місця знаходження);
- 01.01, 01.02, 01.04 на земельні ділянки за межами населених пунктів, нормативну

грошову оцінку яких не проведено.

- (61) За інформацією Головного управління Державної податкової служби (*інформація, доступ до якої обмежено*) (лист від 16.09.2022 №24914/6/08-01-04-01-09) встановлено, що земельний податок за земельні ділянки, розташовані в адміністративно-територіальних межах Михайлівської сільської ради, впродовж 2022 року сплачували такі суб'єкти господарювання:
за земельні ділянки, нормативну грошову оцінку яких не проведено
- (а) за кодом цільового використання земельних ділянок 01.02 «Для ведення фермерського господарства»:
- Селянське (Фермерське) Господарство «Обертюх І.І.», (*інформація, доступ до якої обмежено*) - в розмірі 1,000 % від нормативної грошової оцінки одиниці площі ріллі по області;
- (б) за кодом цільового використання земельних ділянок 01.04 «Для ведення підсобного сільського господарства»:
- АТ «Мотор Січ», (*інформація, доступ до якої обмежено*) - в розмірі 1,000 % від нормативної грошової оцінки одиниці площі ріллі по області;
- (62) Отже, в 2022 році земельний податок за земельні ділянки, розташовані в адміністративно-територіальних межах Михайлівської сільської ради, в межах одного виду цільового призначення земель, сплачували тільки юридичні особи за кодами цільового використання земельних ділянок, приведених в таблиці 1:
- 01.02, 01.04 на земельні ділянки за межами населених пунктів, нормативну грошову оцінку яких не проведено;
- (63) По інших кодах цільового використання земельних ділянок, приведених в таблиці 1, сплата земельного податку не надходила через відсутність у власності юридичних осіб та фізичних осіб земельних ділянок на вказаній території.
- (64) Разом з тим, законодавством не встановлено обмежень та заборон щодо придбання у власність суб'єктами господарювання різної форми власності земельних ділянок та подальшого здійснення певної підприємницької діяльності з використанням таких ділянок.
- (65) Тобто, вступ на товарні ринки в територіальних межах Михайлівської сільської ради суб'єктів господарювання - юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців є відкритим.
- (66) При цьому, суб'єкти господарювання, які сплачуватимуть земельний податок за різними ставками, встановленими Михайлівською сільською радою Рішенням від 16.05.2019 № 8 (Додаток 1 до Положення) для фізичних осіб та юридичних осіб, при наданні певного виду послуг будуть діяти в одних територіальних межах та сплачувати земельний податок за одним кодом цільового призначення земельних ділянок. В такому випадку, учасники одного товарного ринку, фізичні особи – підприємці та юридичні особи, будуть конкурентами.
- (67) Коли суб'єкти господарювання є конкурентами на будь-якому з товарних ринків, то сума сплаченого земельного податку, у разі встановлення для фізичних осіб (фізичних осіб-підприємців) та юридичних осіб різних ставок, може призвести до створення нерівних умов у конкуренції суб'єктам господарювання, оскільки такі дії сприяють збільшенню адміністративних витрат, зокрема пов'язаних із сплатою земельного податку, а відтак зменшенню рівня прибутковості такого суб'єкта господарювання.
- (68) Крім того, враховуючи вищенаведене, окремі суб'єкти господарювання, а саме: фізичні особи-підприємці, здобувають переваги над іншими не завдяки власним досягненням, а внаслідок дії зовнішніх ринкових факторів, одним з яких є вплив державного органу (в даному випадку - прийняття Михайлівською сільською радою Рішення від 16.05.2019 № 8).
- (69) Таким чином, встановлені Михайлівською сільською радою Рішенням від 16.05.2019

№ 8 (Додаток 1 до Положення) ставки земельного податку, в залежності від правового статусу власника земельної ділянки є різними для фізичних та юридичних осіб, зокрема за наступними кодами цільового використання земельних ділянок:

- **на земельні ділянки, нормативну грошову оцінку яких проведено (незалежно від місця знаходження):**
  - коди **01.01.** Для ведення товарного сільськогосподарського виробництва; **01.02.** Для ведення фермерського господарства; **01.04.** Для ведення підсобного сільського господарства: для юридичних осіб – 1,000%, для фізичних осіб – 0,600%;
  - коди **10.01.** Для експлуатації та догляду за водними об'єктами; **10.02.** Для облаштування та догляду за прибережними захисними смугами; **10.03.** Для експлуатації та догляду за смугами відведення; **10.04.** Для експлуатації та догляду за гідротехнічними, іншими водогосподарськими спорудами і каналами; **10.05.** Для догляду за береговими смугами водних шляхів; **10.06.** Для сінокосіння; **10.07.** Для рибогосподарських потреб; **10.08.** Для культурно-оздоровчих потреб, рекреаційних, спортивних і туристичних цілей; **10.09.** Для проведення науково-дослідних робіт; **10.10.** Для будівництва та експлуатації гідротехнічних, гідрометричних та лінійних споруд;: для юридичних осіб – 1,500%, для фізичних осіб – 0,500%;
  - код **13.03.** Для розміщення та експлуатації інших технічних засобів зв'язку: для юридичних осіб – 3,000%, для фізичних осіб – 1,500%;
- **на земельні ділянки за межами населених пунктів, нормативну грошову оцінку яких не проведено:**
  - коди **01.01.** Для ведення товарного сільськогосподарського виробництва; **01.02.** Для ведення фермерського господарства; **01.04.** - Для ведення підсобного сільського господарства: для юридичних осіб – 1,000%, для фізичних осіб – 0,600%;

що в подальшому може призвести до нерівності ринкової позиції суб'єктів господарювання, які здійснюють діяльність на одному товарному ринку, та мати негативні наслідки для конкуренції.

4.2 АНТИКОНКУРЕНТНІ ДІЇ МИХАЙЛІВСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ ПРИ ВСТАНОВЛЕННІ СТАВОК ПОДАТКУ НА НЕРУХОМЕ МАЙНО, ВІДМІННЕ ВІД ЗЕМЕЛЬНОЇ ДІЛЯНКИ

- (70) Рішенням від 16.05.2019 № 7 було затверджено Положення про порядок обчислення та сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, на території Михайлівської сільської ради (далі – Положення - 2).
- (71) В Додатку 2 Положення - 2 приведено Ставки податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, що поширюються на адміністративно-територіальні одиниці та населені пункти, розташовані в межах Михайлівської сільської ради.
- (72) Ставки податку визначаються у відсотках до розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня звітного (податкового) року за 1 квадратний метр бази оподаткування, якою є загальна площа об'єкта житлової та нежитлової нерухомості, в тому числі його часток.
- (73) Розміри ставок, визначені у Додатку 2 Положення - 2, залежать від:
  - коду та найменування об'єкта нерухомості, визначених відповідно до Державного класифікатора будівель та споруд ДК 018-2000, затвердженого наказом Держстандарту від 17.08.2000 № 507 (далі – Класифікатор).
- (74) Крім того, Положенням - 2 (Додаток 2 до нього) передбачені різні ставки податку на нерухоме майно для юридичних осіб та для фізичних осіб, а саме: на будівлі та споруди, що розміщені в одній і тій же зоні, зокрема, за кодами Класифікатора «1211 Будівлі готельні», «1212 Інші будівлі для тимчасового проживання», «1220 Будівлі офісні»,

«1230 Будівлі торговельні», «1242 Гаражі», «1252 Резервуари, силоси та склади» на території Михайлівської сільської ради (дивись таблицю 2):

Таблиця 2

Код	Класифікація будівель та споруд (найменування)	Ставки податку за 1 кв. метр (відсотків розміру мінімальної заробітної плати), 1 зона	
		для юридичних осіб	для фізичних осіб
121	Готелі, ресторани та подібні будівлі	x	x
1211	Будівлі готельні	x	x
1211.1	Готелі	0,500	1,000
1211.2	Мотелі	0,500	1,000
1211.3	Кемпінги	0,500	1,000
1211.4	Пансіонати	0,500	1,000
1211.5	Ресторани та бари	0,500	1,000
1212	Інші будівлі для тимчасового проживання	x	x
1212.1	Туристичні бази та гірські притулки	0,500	1,000
1212.9	Інші будівлі для тимчасового проживання, не класифіковані раніше	0,500	1,000
122	Будівлі офісні	x	x
1220	Будівлі офісні	x	x
1220.9	Будівлі для конторських та адміністративних цілей інші	0,500	1,000
123	Будівлі торговельні	x	x
1230	Будівлі торговельні	x	x
1230.1	Торгові центри, універмаги, магазини	0,500	1,000
1230.2	Криті ринки, павільйони та зали для ярмарків	0,500	1,000
1230.3	Станції технічного обслуговування автомобілів	0,500	1,000
1230.4	Їдальні, кафе, закусочні тощо	0,500	1,000
1230.5	Бази та склади підприємств торгівлі й громадського харчування	0,500	1,000
1230.6	Будівлі підприємств побутового обслуговування	0,500	1,000
1230.9	Будівлі торгівлі інші	0,500	1,000
124	Будівлі транспорту та засобів зв'язку	x	x
1242	Гаражі	x	x
1242.1	Гаражі наземні	0,500	0,200
125	Будівлі промислові та склади	x	x
1252	Резервуари, силоси та склади	x	x
1252.1	Резервуари для нафти, нафтопродуктів та газу	0,500	0,100
1252.2	Резервуари та ємності інші	0,500	0,100
1252.3	Силоси для зерна	0,500	0,100
1252.4	Силоси для цементу та інших сипучих матеріалів	0,500	0,100
1252.5	Склади спеціальні товарні	0,500	0,100
1252.6	Холодильники	0,500	0,100
1252.7	Складські майданчики	0,500	0,100
1252.8	Склади універсальні	0,500	0,100
1252.9	Склади та сховища інші	0,500	0,100

(75) Як вбачається з таблиці 2, Рішенням від 16.05.2019 № 7, яким затверджено Положення -

2 (Додаток 2), передбачено встановлення для фізичних та юридичних осіб різних ставок податку на однакові класифікатори об'єктів нежитлової нерухомості, а саме:

на будівлі готельні

- готелі (код 1211.1), Мотелі (код 1211.2), Кемпінги (код 1211.3), Пансіонати (код 1211.4), ресторани та бари (код 1211.5): для юридичних осіб – 0,500 % розміру мінімальної заробітної плати за 1 кв. метр, для фізичних осіб – 1,000 % розміру мінімальної заробітної плати за 1 кв. метр;

на інші будівлі для тимчасового проживання:

- туристичні бази та гірські притулки (код 1212.1), інші будівлі для тимчасового проживання, не класифіковані раніше (код 1212.9): для юридичних осіб – 0,500 % розміру мінімальної заробітної плати за 1 кв. метр, для фізичних осіб – 1,000 % розміру мінімальної заробітної плати за 1 кв. метр;

на будівлі офісні

- будівлі для конторських та адміністративних цілей інші (код 1220.9): для юридичних осіб – 0,500 % розміру мінімальної заробітної плати за 1 кв. метр, для фізичних осіб – 1,000 % розміру мінімальної заробітної плати за 1 кв. метр;

на будівлі торговельні:

- торгові центри, універмаги, магазини (код 1230.1), криті ринки, павільйони та зали для ярмарків (код 1230.2), станції технічного обслуговування автомобілів (код 1230.3), їдальні, кафе, закусочні тощо (код 1230.4), бази та склади підприємств торгівлі й громадського харчування (код 1230.5), будівлі підприємств побутового обслуговування (код 1230.6), будівлі торгівлі інші (код 1230.9): для юридичних осіб – 0,500 % розміру мінімальної заробітної плати за 1 кв. метр, для фізичних осіб – 1,000 % розміру мінімальної заробітної плати за 1 кв. метр;

на гаражі:

- гаражі наземні (код 1242.1): для юридичних осіб – 0,500 % розміру мінімальної заробітної плати за 1 кв. метр, для фізичних осіб – 0,200 % розміру мінімальної заробітної плати за 1 кв. метр;

на резервуари, силоси та склади

- резервуари для нафти, нафтопродуктів та газу (код 1252.1), резервуари та ємності інші (код 1252.2), силоси для зерна (код 1252.3), силоси для цементу та інших сипучих матеріалів (код 1252.4), склади спеціальні товарні (код 1252.5), холодильники (код 1252.6), складські майданчики (код 1252.7), склади універсальні (код 1252.8), склади та сховища інші (код 1252.9): для юридичних осіб – 0,500 % розміру мінімальної заробітної плати за 1 кв. метр, для фізичних осіб – 0,100 % розміру мінімальної заробітної плати за 1 кв. метр.

(76) За інформацією Головного управління Державної податкової служби (інформація, доступ до якої обмежено) (лист від 16.09.2022 №24914/6/08-01-04-01-09) встановлено, що податки на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, розташоване в адміністративно-територіальних межах Михайлівської сільської ради, впродовж 2022 року сплачували такі суб'єкти господарювання:

(а) за кодом Класифікатора 1211.4 «Пансіонати»:

- ДП «ІВЧЕНКО-ПРОГРЕС», (інформація, доступ до якої обмежено) - в розмірі 0,50 %;

(б) за кодом Класифікатора 1220.9 «Будівлі для конторських та адміністративних цілей інші»:

- ПРАТ «Дружба», (інформація, доступ до якої обмежено) - в розмірі 0,50 %;
- ПРАТ «Запоріжелектромашоптторг», (інформація, доступ до якої обмежено) - в розмірі 0,50 %;

- ПРАТ «Запоріжметалоптторг», (інформація, доступ до якої обмежено) - в розмірі 0,50 %;
- АТ «Мотор Січ», (інформація, доступ до якої обмежено) - в розмірі 0,50 %;
- СФГ «Лещенко В.М.», (інформація, доступ до якої обмежено) - в розмірі 0,50 %;
- АТ «Укрпошта», (інформація, доступ до якої обмежено) - в розмірі 0,50 %;
- АТ «Укртелеком», (інформація, доступ до якої обмежено) - в розмірі 0,50 %;
- ТОВ «МІТГРУП», (інформація, доступ до якої обмежено) - в розмірі 0,50 %;
- ФОП Сиваш Р.О., (інформація, доступ до якої обмежено) - в розмірі 1,000 %;
- (в) за кодом Класифікатора 1230.1 «Торгові центри, універмаги, магазини»:**
- ФОП Артемченко О.М., (інформація, доступ до якої обмежено) - в розмірі 1,000 %;
- ФОП Волторніст О.І., (інформація, доступ до якої обмежено) - в розмірі 1,000 %;
- ФОП Кошелева О.В., (інформація, доступ до якої обмежено) - в розмірі 1,000 %;
- ФОП Максименко В.М., (інформація, доступ до якої обмежено) - в розмірі 1,000 %;
- ФОП Осіпова В.В., (інформація, доступ до якої обмежено) - в розмірі 1,000 %;
- ФОП Позняк І.О., (інформація, доступ до якої обмежено) - в розмірі 1,000 %;
- ФОП Яскульська Н.Ю., (інформація, доступ до якої обмежено) - в розмірі 1,000 %;
- (г) за кодом Класифікатора 1230.4 «Їдальні, кафе, закусочні тощо»:**
- АТ «Мотор Січ», (інформація, доступ до якої обмежено) - в розмірі 0,50 %;
- ФОП Мокрецька Т.І., (інформація, доступ до якої обмежено) - в розмірі 1,000 %;
- ФОП Шепель О.Г., (інформація, доступ до якої обмежено) - в розмірі 1,000 %;
- (д) за кодом Класифікатора 1230.5 «Бази та склади підприємств торгівлі й громадського харчування»:**
- АТ «Мотор Січ», (інформація, доступ до якої обмежено) - в розмірі 0,50 %;
- (е) за кодом Класифікатора 1230.9 «Будівлі торговельні інші»:**
- ПАТ «Укрнафта», (інформація, доступ до якої обмежено) - в розмірі 0,50 %;
- ПРАТ «Запоріжелектромашоптторг», (інформація, доступ до якої обмежено) - в розмірі 0,50 %;
- ТОВ «КП Запоріжелектромашоптторг(інформація, доступ до якої обмежено) - в розмірі 0,50 %;
- ТОВ «ПМП Запоріжелектромашоптторг», (інформація, доступ до якої обмежено) - в розмірі 0,50 %;
- ПП «ДАНС», (інформація, доступ до якої обмежено) - в розмірі 0,50 %;
- ДП «ЗЕМОТ» ТОВ «КП Запоріжелектромашоптторг», (інформація, доступ до якої обмежено) - в розмірі 0,50 %;
- (ж) за кодом Класифікатора 1242.1 «Гаражі наземні»:**
- ПРАТ «Дружба», (інформація, доступ до якої обмежено) - в розмірі 0,50 %;
- ПРАТ «Запоріжелектромашоптторг», (інформація, доступ до якої обмежено) - в розмірі 0,50 %;
- ТОВ «МІТГРУП», (інформація, доступ до якої обмежено) - в розмірі 0,50 %;
- (з) за кодом Класифікатора 1252.1 «Резервуари для нафти, нафтопродуктів та газу»:**
- ТОВ «МІТГРУП», (інформація, доступ до якої обмежено) - в розмірі 0,50 %;
- (и) за кодом Класифікатора 1252.5 «Склади спеціальні товарні»:**
- ТОВ «МІТГРУП», (інформація, доступ до якої обмежено) - в розмірі 0,50 %;
- (к) за кодом Класифікатора 1252.7 «Складські майданчики»:**

- ТОВ ПКК «СІНТЕК», (інформація, доступ до якої обмежено) - в розмірі 0,50 %;
  - (л) за кодом Класифікатора 1252.8 «Склади універсальні»:**
    - АТ «Мотор Січ», (інформація, доступ до якої обмежено) - в розмірі 0,50 %;
    - ПП «АЛЬФА-ЛУА», (інформація, доступ до якої обмежено) - в розмірі 0,50 %;
    - ТОВ «МІТГРУП», (інформація, доступ до якої обмежено) - в розмірі 0,50 %;
  - (м) за кодом Класифікатора 1252.9 «Склади та сховища інші»:**
    - ТОВ «МІТГРУП», (інформація, доступ до якої обмежено) - в розмірі 0,50 %.
- (77)** Отже, в 2022 році податки на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, яке розташоване в одних територіальних межах, за однаковими кодами Класифікатора, що приведені в таблиці 2, сплачували:
- тільки юридичні особи - за кодами Класифікатора: *1211.4 «Пансіонати», 1230.5 «Бази та склади підприємств торгівлі й громадського харчування», 1230.9 «Будівлі торговельні інші», 1242.1 «Гаражі наземні», 1252.1 «Резервуари для нафти, нафтопродуктів та газу», 1252.5 «Склади спеціальні товарні», 1252.7 «Складські майданчики», 1252.8 «Склади універсальні» 1252.9 «Склади та сховища інші»;*
  - тільки фізичні особи-підприємці - за кодами Класифікатора: *1230.1 «Торгові центри, універмаги, магазини»;*
  - як юридичні особи, так і фізичні особи-підприємці - за кодами Класифікатора: *1220.9 «Будівлі для конторських та адміністративних цілей інші», 1230.4 «Їдальні, кафе, закусочні тощо».*
- (78)** По інших кодах Класифікатора, приведених в таблиці 2, сплата податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, не надходила через відсутність у власності юридичних осіб та фізичних осіб нерухомого майна на вказаній території.
- (79)** Проте, законодавством не встановлено обмежень та заборон щодо набуття у власність юридичними особами та фізичними особами – підприємцями об'єктів нежитлової нерухомості та подальшого використання такої нерухомості при здійсненні підприємницької діяльності.
- (80)** Тобто, вступ на товарні ринки в територіальних межах Михайлівської сільської ради суб'єктів господарювання - юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців є відкритим.
- (81)** При цьому, суб'єкти господарювання (фізичні особи – підприємці та юридичні особи), які будуть діяти на одному товарному ринку в одних територіальних межах та сплачуватимуть податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, за одним кодом нежитлової нерухомості, але за різними ставками, встановленими Рішенням від 16.05.2019 № 7 (Додаток 2 до Положення - 2), будуть знаходитися у нерівних конкурентних умовах.
- (82)** Таким чином, більш сприятливі умови для розвитку підприємницької діяльності створюються окремим учасникам певного товарного ринку, а саме:
- 1) юридичним особам, порівняно з фізичними особами-підприємцями - при сплаті податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, за кодами Класифікатора 1211.1 - 1211.5, 1212.1, 1212.9, 1220.9, 1230.1 – 1230.6, 1230.9,
  - 2) фізичним особам-підприємцям, порівняно з юридичними особами - при сплаті податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, за кодами Класифікатора: 1242.1, 1252.1 - 1252.9,
- оскільки в першому випадку - юридичні особи, а в другому - фізичні особи-підприємці здобувають переваги над конкурентами не завдяки власним досягненням, а внаслідок дії зовнішніх ринкових факторів, одним з яких є вплив державного органу (в даному випадку - прийняття Михайлівською сільською радою Рішення від 16.05.2019 № 7 (Додаток 2 до Положення - 2)).

- (83) Враховуючи вищевикладене, встановлення Михайлівською сільською радою Рішенням від 16.05.2019 № 7 (Додаток 2 до Положення - 2), яке діяло в 2022 році та продовжує діяти в 2023 році різних розмірів ставок податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, за 1 кв. метр бази оподаткування (відсотки розміру мінімальної заробітної плати, установлені законом на 01 січня звітного (податкового) року) для юридичних осіб та для фізичних осіб на однакові класифікатори об'єктів нежитлової нерухомості, може призвести (по кодах 1211,1 - 1211.5, 1212.1, 1212.9, 1220.9, 1230.1 – 1230.6, 1230.9, 1242.1, 1252.1 - 1252.9) до нерівних конкурентних умов суб'єктів господарювання.

4.3 НЕГАТИВНИЙ ВПЛИВ НА КОНКУРЕНЦІЮ

- (84) Згідно із частиною третьою статті 18 Господарського кодексу України органам влади та органам місцевого самоврядування, їх посадовим особам забороняється приймати акти та вчиняти дії, які усувають конкуренцію або необгрунтовано сприяють окремим конкурентам у підприємницькій діяльності, чи запроваджують обмеження на ринку, не передбачені законодавством. Законом можуть бути встановлені винятки із цього правила з метою забезпечення національної безпеки, оборони та інших загальносупільних інтересів.
- (85) Статтею 25 Господарського кодексу України передбачено:
- органам державної влади та органам місцевого самоврядування, що регулюють відносини у сфері господарювання, забороняється приймати акти або вчиняти дії, що визначають привілейоване становище суб'єктів господарювання тієї чи іншої форми власності, або ставлять у нерівне становище окремі категорії суб'єктів господарювання чи іншим способом порушують правила конкуренції. У разі порушення цієї вимоги органи державної влади, до повноважень яких належить контроль та нагляд за додержанням антимонопольно-конкурентного законодавства, а також суб'єкти господарювання можуть оспорювати такі акти в установленому законом порядку;
  - уповноважені органи державної влади і органи місцевого самоврядування повинні здійснювати аналіз стану ринку і рівня конкуренції на ньому і вживати передбачених законом заходів щодо упорядкування конкуренції суб'єктів господарювання.
- (86) Відповідно до частини першої статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» державна політика у сфері розвитку економічної конкуренції та обмеження монополізму в господарській діяльності, здійснення заходів щодо демонополізації економіки, фінансової, матеріально-технічної, інформаційної, консультативної та іншої підтримки суб'єктів господарювання, які сприяють розвитку конкуренції, здійснюється органами державної влади, органами місцевого самоврядування та органами адміністративно-господарського управління та контролю.
- (87) Згідно із частиною другою статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції», суб'єкти господарювання, органи влади, органи місцевого самоврядування, а також органи адміністративно-господарського управління та контролю зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.
- (88) Відповідно до статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» економічна конкуренція (конкуренція) - змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товарів на ринку.
- (89) Виходячи з наведених законодавчих норм, виконання органами влади зобов'язання щодо сприяння розвитку конкуренції та не вчинення будь-яких дій, які можуть мати

негативний вплив на конкуренцію, здійснюється шляхом створення, відповідно до вимог чинного законодавства, умов за яких здобуття суб'єктами господарювання переваг над іншими суб'єктами повинно відбуватися завдяки саме власним досягненням, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товарів на ринку, чим забезпечується змагальність між суб'єктами господарювання, що є головною ознакою конкуренції.

- (90) Так, статтею 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» встановлюється перелік заборон, зокрема, на дії органів місцевого самоврядування, які можуть обмежувати конкуренцію на товарних ринках.
- (91) Частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачено, що антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю є прийняття будь-яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов тощо), надання письмових чи усних вказівок, укладення угод або будь-які інші дії чи бездіяльність органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю (колегіального органу чи посадової особи), які призвели або можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.
- (92) Абзацом сьомим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачається, що антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю, зокрема, визнається надання окремим суб'єктам господарювання або групам суб'єктів господарювання пільг чи інших переваг, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що призводить або може призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.
- (93) Під спотворенням конкуренції розуміється настання (можливість настання) необґрунтованих змін у можливостях учасників ринку конкурувати між собою на ринку. При цьому окремі суб'єкти господарювання здобувають переваги над іншими не завдяки власним досягненням, а внаслідок дії зовнішніх ринкових факторів, одним із яких і є вплив державних органів. На відміну від усунення чи обмеження конкуренції, які супроводжуються структурними змінами на ринку, спотворення конкуренції не впливає на структуру ринку – вона може залишатися незмінною і, на відміну від недопущення конкуренції, навіть формально конкурентною.
- (94) Отже, нормами законодавства про захист економічної конкуренції не допускається негативний вплив органів місцевого самоврядування чи інших адміністративних інституцій на конкуренцію.
- (95) Вчинення антиконкурентних дій органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом.
- (96) Відповідно до пункту 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентні дії органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції.
- (97) Отже, дії Михайлівської сільської ради (*інформація, доступ до якої обмежено*), які полягають:
- у встановленні рішенням від 16.05.2019 № 8 «Про встановлення плати за землю на території Михайлівської сільської ради» (із змінами) (Додаток 1 Положення про порядок обчислення та сплати за землю на території Михайлівської сільської ради) різних розмірів ставок земельного податку в межах одного виду цільового призначення

земельної ділянки, в залежності від правового статусу власника земельної ділянки (для фізичних та юридичних осіб),

- у встановленні рішенням від 16.05.2019 № 7 «Про встановлення податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки на території Михайлівської сільської ради» (із змінами) (Додаток 2 Положення про порядок обчислення та сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, на території Михайлівської сільської ради) різних розмірів ставок податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, на однакові класифікатори об'єктів нежитлової нерухомості, в залежності від правового статусу власника земельної ділянки (для фізичних та юридичних осіб),

кваліфікуються як порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та абзацом сьомим частини другої статті 15 цього Закону, у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, шляхом надання окремим групам суб'єктів господарювання інших переваг, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що може призвести до спотворення конкуренції.

5. ЗАПЕРЕЧЕННЯ ВІДПОВІДЧА ТА ЇХ СПРОСТУВАННЯ

- (98) На подання про попередні висновки від 22.12.2022 № 54-03/154п по справі № 54/39-22, яке було надіслано Відповідачу листом від 22.12.2022 № 54-02/2484, Михайлівська сільська рада повідомила, що не заперечує щодо вказаного подання (лист від 11.01.2023 № 2396/02-01-46).

6. ОСТАТОЧНІ ВИСНОВКИ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ ВІДДІЛЕННЯ У СПРАВІ

- (99) Таким чином, доказами, зібраними у справі, доводиться, що дії Михайлівської сільської ради, які полягають:

- у встановленні рішенням від 16.05.2019 № 8 «Про встановлення плати за землю на території Михайлівської сільської ради» (із змінами) (Додаток 1 Положення про порядок обчислення та сплати за землю на території Михайлівської сільської ради) різних розмірів ставок земельного податку в межах одного виду цільового призначення земельної ділянки, в залежності від правового статусу власника земельної ділянки (для фізичних та юридичних осіб),

- у встановленні рішенням від 16.05.2019 № 7 «Про встановлення податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки на території Михайлівської сільської ради» (із змінами) (Додаток 2 Положення про порядок обчислення та сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, на території Михайлівської сільської ради) різних розмірів ставок податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, на однакові класифікатори об'єктів нежитлової нерухомості, в залежності від правового статусу власника земельної ділянки (для фізичних та юридичних осіб),

є антиконкурентними діями, які стосуються надання окремим групам суб'єктів господарювання інших переваг, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що може призвести до спотворення конкуренції.

- (100) Такі дії Відповідача заборонені відповідно до частини 3 статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

Ураховуючи викладене, керуючись статтями 7, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтею 48 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3 і 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від

23 лютого 2001 року № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року за № 291/5482 та пунктом 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (із змінами), адміністративна колегія Південно-східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА

1. Визнати, що Михайлівська сільська рада (*інформація, доступ до якої обмежено*), своїми діями, які полягали у встановленні рішенням від 16.05.2019 № 8 «Про встановлення плати за землю на території Михайлівської сільської ради» (із змінами) (Додаток 1 Положення про порядок обчислення та сплати за землю на території Михайлівської сільської ради) для юридичних та фізичних осіб різних розмірів ставок земельного податку в межах одного виду цільового призначення земельної ділянки, вчинила порушення, передбачене пунктом 3 статті 50 та абзацом сьомим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які стосуються надання окремим групам суб'єктів господарювання інших переваг, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що може призвести до спотворення конкуренції.

2. Зобов'язати Михайлівську сільську раду (*інформація, доступ до якої обмежено*) припинити порушення законодавства про захист економічної конкуренції, зазначене у пункті 1 резолютивної частини цього рішення, у двомісячний термін з дня отримання рішення.

3. Визнати, що Михайлівська сільська рада (*інформація, доступ до якої обмежено*), своїми діями, які полягали у встановленні рішенням від 16.05.2019 № 7 «Про встановлення податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки на території Михайлівської сільської ради» (із змінами) (Додаток 2 Положення про порядок обчислення та сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, на території Михайлівської сільської ради) для юридичних та фізичних осіб різних розмірів ставок податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, на однакові класифікатори об'єктів нежитлової нерухомості, вчинила порушення, передбачене пунктом 3 статті 50 та абзацом сьомим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які стосуються надання окремим групам суб'єктів господарювання інших переваг, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що може призвести до спотворення конкуренції.

4. Зобов'язати Михайлівську сільську раду (*інформація, доступ до якої обмежено*) припинити порушення законодавства про захист економічної конкуренції, зазначене у пункті 3 резолютивної частини цього рішення, у двомісячний термін з дня отримання рішення.

Рішення може бути оскаржене до господарського суду у двомісячний строк з дня його одержання.

Голова адміністративної колегії

Наталія ІГНАТЕНКО

